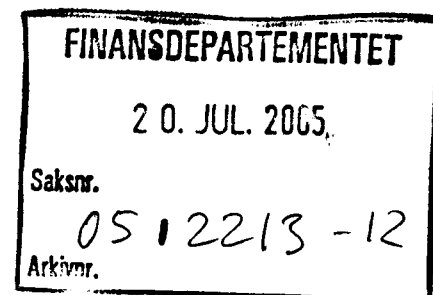

**SPAREBANK
FORENINGEN**

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Pb. 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 05/2213 FM cw

Vår ref.: 200500070-2/ob/ks

Oslo 18.07.2005

Obligatorisk tjenstepensjon – høring

Sparebankforeningen i Norge viser til brev fra Finansdepartementet av 1. juli 2005 om ovennevnte.

Foreningen vil innledningsvis uttrykke tilfredshet med at det innføres obligatorisk tjenstepensjon fra 1. januar neste år, og at denne baseres på gjeldende regelverk. På denne bakgrunn mener foreningen Banklovkomisjonens forslag til en egen særlov, iht. pensjonsforliket og kommisjonens mandat, er en enkel og oversiktlig løsning for myndigheter, bedrifter og pensjonstilbydere.

Sparebankforeningen vil samtidig gi Banklovkomisjonen honnør for det raske og gode utrednings- og lovarbeidet som her er utført. Foreningen har likevel enkelte kritiske merknader til lovforslaget slik det nå foreligger. Disse er kommentert nedenfor.

Innledningsvis vil vi peke på at en ordning med bedriftsavtaler med minstekrav gjør det mulig med bedriftsspesifikke avtaler basert på lokale forhandlinger, som tar hensyn til mangfoldet i næringslivet. For å hindre kostnadsøkning for utsatte bedrifter mener foreningen at arbeidsgiveravgiften burde vært redusert tilsvarende. Lavere skatteinngang som følge av redusert arbeidsgiveravgift vil etter vårt syn kunne oppveies av økt skatteinngang som følge av økt sysselsetting. Vi presiserer for ordens skyld at dette ikke utgjør noen kritikk mot kommisjonens forslag, men mer mot utredningens premisser og konsekvenser.

Regjeringen sier selv i stortingsmeldingen at innføringen av tjenstepensjon vil kunne aktualisere nedbemanning og konkursfare i små bedrifter. Stortingsflertallet har tatt opp dette, og forutsatt at de økonomiske konsekvensene for bedriftene skal utredes nærmere. Dersom denne kartleggingen viser at mange bedrifter vil få problemer med pensjonskostnadene, mener foreningen dette må følges opp i konkrete tiltak som kan redusere kostnadene.

Foreningen vil i denne forbindelse også trekke frem Banklovkomisjonens forslag til obligatorisk innskuddsfritak ved uførhet, jf. lovutkastets §3 og §4. For personer som blir uføre

i ung alder vil en forsikringsordning som dette betinger, være av stor betydning. Foreningen er likevel noe i tvil om en slik ordning bør innføres allerede nå. Kostnadsaspektet for bedriftene er et argument, og det faktum at framtidige uførepensjoner enda ikke er utredet et annet. Man kan komme i den situasjon at framtidig uførepensjon kompenserer for dette. Samtidig vil bedriftene pålegges kostnader i størrelsesorden 5-600 millioner kroner årlig. Foreningen antar dessuten at kostnadene vil variere mellom næringer avhengig av antall uføre. For bedrifter med mer belastende arbeid vil kostnadene dermed kunne bli vesentlig høyere enn for bedrifter med mindre belastende arbeid. Foreningen mener derfor det bør vurderes om dette bør avvendes inntil kostnads- og uførepensjonsutredningene foreligger. En mulig løsning er å gjøre innskuddsikringen frivillig, slik det i dag er etter lov om foretakspensjon.

Foreningen mener også innføring av et slikt obligatorisk forsikringselement vil kunne virke kompliserende for bedriftene, og samtidig svekke pensjonsmarkedets funksjonsmåte. Krav til forsikringselement kan gjøre det vanskeligere for pensjonstilbydere uten forsikringsselskap å tilby produktet. Resultatet kan bli mindre konkurranse på pensjonsmarkedet, og således dyrere og dårligere pensjonsprodukter. Sparebankforeningen er derfor særlig opptatt av at regelverket gjøres enklest mulig av hensyn til bedriftene, de ansatte og pensjonstilbyderne. Forskjellige typer finansinstitusjoner må dessuten sikres like konkurransevilkår på pensjonsmarkedet. Regelverket må ikke være til hinder for dette. Konkurranse på pensjonsmarkedet vil gi større produktspekter, økt servicegrad og lavere priser.

Regjeringen har antydnet kontroll og sanksjonsproblemer som en innvending mot en obligatorisk tjenstepensjonsløsning. Etter foreningens syn vil en lov om at alle bedrifter må innbetale til en pensjonsordning i stor grad virke selvregulerende. Bedrifter som unnlater å opprette ordning, risikerer å bli rapportert inn av de ansatte. Selv om de ansatte skulle godta omgåelse av loven, for eksempel mot høyere lønn, vil det alltid være en fare for at det kan oppstå konflikter, og at de ansatte rapporterer om manglende pensjonsordning. Bedriftene vil av den grunn opprette ordninger så lenge det legges opp til en straffereaksjon ved manglende pensjonsordning. Ny registerføring for supplerende pensjonsordninger vil forenkle det kontrollarbeidet som må utføres betydelig. Foreningen viser også til den obligatoriske yrkesskadeforsikringen som etter vårt syn ser ut til å fungere godt.

For å lette nyetablering kan det være hensiktsmessig at det legges opp til at nystiftede bedrifter ikke behøver å opprette pensjonsordning før det har gått ett eller to år. Dette kan også være nødvendig av praktiske og administrative hensyn. På den måten utelukker man stor fluktuasjon i bedriftsmassen. Mange bedrifter som opprettes, har en relativt kort levetid. Av samme hensyn bør også arbeidstakere være ansatt en viss tid før de innlemmes i ordningen. Man kan for eksempel tenke seg at de må ha vært ansatt ett år før de innlemmes, og at de da gis pensjonsinnbetaling for det første året.

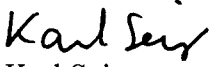
Foreningen har også merket seg at innehavere av enmannsforetak kan være medlem av pensjonsordningen, jf § 2 tredje ledd og § 7. Foreningen har tatt til orde for at en obligatorisk ordning med tjenstepensjon også burde gjøres gjeldende for enkeltpersonsforetak og selvstendige yrkesutøvere. Om lag 170 000 personer er selvstendig næringsdrivende. Mange av disse har også behov for å fratre før ordinær pensjonsalder etter et langt og aktivt yrkesliv. Det er derfor særlig viktig å sikre denne gruppen pensjon utover framtidens folketrygd. Sparebankforeningen mener på denne bakgrunn Banklovkommissjonens forslag kunne gått

noe lenger, og at spørsmålet om å opprette ordning også for denne gruppen bør vurderes dersom få velger å tegne en pensjonsordning.

Med vennlig hilsen

Sparebankforeningen i Norge

Hans K. Halle
Avd.dir.

Karl Seip
Ass.dir.